අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2022

General Certificate of Education (Adv.Level) Examination, 2022

ආර්ථික විද්‍යාව - II කොටස/පැය තුනයි - අමතර කියවීම් කාලය විනාඩි 10 යි

Economics II / Three hours – Additional Reading Time – 10 Minutes

---

උපදෙස්,

- **'අ'** උප කොටසෙන් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න **දෙකක්** ද, **'ආ '** උප කොටසෙන් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න **දෙකක්** ද තෝරාගෙන, **ප්‍රශ්න පහක** ට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න .
- ප්‍රස්තාර කඩදාසි සපයනු ලැබේ.

'අ' උප කොටස

(මෙම කොටසෙන් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් තෝරා ගන්න.)

1. (i) " සම්පත් අසීමිතව සහ නොමිලයේ ලබා ගැනීමට ඇත්නම් ආර්ථික විද්‍යාව නමින් විශයක් නොමැති වනු ඇත." මෙම ප්‍රකාශය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04යි)

   (ii) පහත දැක්වෙන එක් එක් සිදුවීම් රටක නිෂ්පාදන හැකියා වනු මගින් පෙන්නුම් කළ හැක්කේ කෙසේදැ යි වෙන වෙන ම රූපසටහන් යොදා ගනිමින් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න,

   (අ) අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මක තත්ත්වය ඉහළ යයි.

   (ආ) විරැකියා අනුපාතිකය ඉහළ නංවමින් රටක මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය 8% කින් සංකෝචනය වේ.

   (ඉ) සෞඛ්‍ය සේවා සඳහා වැඩියෙන් වියදම් කිරීමට රජයට ඉඩ සලසමින් ආරක්ෂක වියදම් අඩු කරන ලදී.

   (ඊ) දිග්ගැසුණු නියඟයේ ප්‍රතිඵල වශයෙන් දීර්ඝ කාලීන විදුලිය තපා හැරීම සිදු කිරීම.

   (උ) කාර්මික නිෂ්පාදනය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය ආනයනය කිරීමට ලබා දෙන විදේශ විනිමය සීමා කිරීම. (ලකුණු 05යි)

   (iii) නිදහස් වෙළෙඳපොළ ආර්ථික පද්ධතියක අවාසි පහක් නම් කරන්න. (ලකුණු 05යි)

   (iv) රටක ආර්ථික සම්පත් උපයෝජනය කිරීමෙහි ලා තාක්ෂණයේ සහ ව්‍යවසායකයන්ගේ කාර්යභාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06යි)

2. (i) සැපයුම් වක්‍රයක් අදින විට ස්ථාවරව පවතී යැයි සලකනුයේ කවරක් ද? (ලකුණු 03යි)

   (ii) සිගරට් සඳහා ඇති ඉල්ලුමේ මිල නම්‍යතාව -0.75ක් පමණ වන බව පර්යේෂණ අධ්‍යයනයකින් හෙළි කොට ඇත. වර්තමානයේ සිගරට් පැකට්ටුවක මිල රු. 1 500 ක් වේ නම් සහ දුම්පානය 30%කින් අඩු කිරීමට රජයට අවශ්‍ය වේ නම්, සිගරට් පැකට්ටුවක මිල කොතරම් ප්‍රමාණයක් විය යුතු වේද? (ලකුණු 05යි)

   (iii) මිල නොවන ඕනෑම සලාකන ක්‍රම තුනක් නම් කොට, ඒවා සැකෙවින් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06යි)

   (iv) භාණ්ඩයේ මිල ඉහළ යන විට පාරිභෝගිකයන් එම භාණ්ඩය අඩුවෙන් ඉල්ලුම් කරන්නේ ඇයි දැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06යි)

Econvideoclz.lk

3. (i) කාර්මික භාණ්ඩ මිල ගණන් වලට වඩා කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදිතයන්ගේ මිල ගණන් උච්චාවචනය වන්නේ ඇයි? (ලකුණු 06යි)

(ii) අවම මිලක් (price floor) නිෂ්පාදකයාට වාසි සලසන්නේ නම්, අවම මිල ආර්ථික අතිරික්තය අඩු කරන්නේ ඇයි? රූපසටහනක් යොදා ගනිමින් ඔබේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06යි)

(iii) තරගකාරී වෙළෙඳපොළක අලෙවි කරන කිසියම් නිෂ්පාදිතයක් සඳහා ඇති ඉල්ලුම් සහ සැපයුම් වක්‍ර පහත දැක්වෙන සමීකරණ මගින් නිරූපණය කෙරේ යැයි සලකන්න.

ඉල්ලුම : Q = 720-4P සැපයුම: Qs = - 120+2P

(අ) නිෂ්පාදිතයේ සමතුලිත මිල සහ ප්‍රමාණය සොයන්න. (ලකුණු 02යි)

(ආ) දැන් මෙම භාණ්ඩයේ නිෂ්පාදකයන්ට ඒකකයකට රු. 15 බැගින් වන සහනාධාරයක් ප්‍රදානය කිරීමට රජය තීරණය කොට තිබේ යැයි සලකන්න.

(a) සහනාධාරයෙන් පසු ගැනුම්කරු ගෙවන මිල කොපමණ ද? (ලකුණු 03යි)

(b) සහනාධාරයෙන් පසු සැපයුම්කරුට ලැබෙන මිල කොපමණ ද? (ලකුණු 03යි)

4. (i) අඩුවන පරිමාණානුකූල ඵල සහ විචල්‍ය සාධකයක හීන වන ඵල අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04යි)

(ii) " දැනට නීතිඥයෙකු ලෙස මසකට රු. 250 000ක වේතනයක් ලබමින් නීති උපදේශන සමාගමක සේවය කරන ජයන්ත, මසකට රු. 300 000ක් උපයා ගැනීමේ අපේක්ෂාවෙන් තමන්ගේ ම නීති උපදේශන ආයතනයක් ආරම්භ කිරීමට සලකා බලමින් සිටී. තමන්ගේ ම ආයතනයක් පවත්වා ගෙන යාමට කාර්යාලයක් සහ ලිපිකරුවෙකු අවශ්‍ය වනු ඇත. ඔහු රු. 50 000ක මාසික කුලියකට කාර්යාලයක් ද සොයාගෙන ඇත. තව ද රු. 40 000ක මාසික වැටුපකට ලිපිකරුවෙකු ද කුලියට ගත හැකි වේ.

"මෙම සංඛ්‍යා දත්ත නිවැරදි වේ නම්, ජයන්තගේ නීති උපදේශන ආයතනය ආර්ථික ලාභයක් උපයා ගැනීමට සමත් වේද? ඔබේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04යි)

(iii) පූර්ණ තරගකාරී කර්මාන්තයක ප්‍රධාන ලක්ෂණ හතරක් දක්වන්න. (ලකුණු 04යි)

(iv) පූර්ණ තරගකාරී වී වෙළෙඳ පොළක් උපකල්පනය කරන්න. වෙළෙඳපොළ තුළ සිටින නිෂ්පාදන ආයතන වී නිෂ්පාදනයෙහි යෙදී සිටිය ද දැනට ඔවුහු ආර්ථික අලාභ ලබමින් සිටිති.

(අ) මෙම තත්වයට අදාළ වෙළෙඳපොළ වී මිල, ආයතනවල සාමාන්‍ය මුළු පිරිවැය (ATC), සාමාන්‍ය විචල්‍ය පිරිවැය (AVC) සහ ආන්තික පිරිවැය (MC) සමග සංසන්දනය කරන්න. (ලකුණු 03යි)

(ආ) පවත්නා තත්ත්වය වෙළෙඳ පොළ තුළ සහ නිෂ්පාදන ආයතනය තුළ පිළිබිඹු වන ආකාරය එකිනෙකට යාබදව රූප සටහන් දෙකක් අඳිමින් පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 05යි)

5. (i) නාමික දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය, මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය සහ ප්‍රතිශීර්ෂ දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය නිර්වචනය කරන්න. (ලකුණු 03යි)

(ii) ආර්ථිකයක සිදුවන සමස්ත නිෂ්පාදන ක්‍රියාකාරකම් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය මගින් අධි තක්සේරු කෙරේ ද? නැතහොත් ඌන තක්සේරු කෙරේද? ඔබගේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04යි)

(iii) කුටුම්බයක් සඳහා පරිභෝජන ශ්‍රිතය පහත වගුව පෙන්නුම් කරයි.

වැය කළ හැකි ආදායම (රු.)	පරිභෝජන වියදම (රු)
0	3 000
3 000	5 400
6 000	7 800
9 000	10 200
12 000	12 600
15 000	15 000
18 000	17 400

Econvideoclz.lk

(අ) වැයකළ හැකි ආදායම රු. 9 000 දී සහ රු. 18 000 දී කුටුම්බයේ සාමාන්‍ය පරිභෝජන නැඹියාවන් (APC) සහ එම වැය කළ හැකි ආදායම් පරාසයේ දී ආන්තික පරිභෝජන නැඹියාව (MPC) ගණනය කරන්න. (ලකුණු 04යි)

(ආ) කුටුම්බයේ පරිභෝජන සහ ඉතුරුම් ශ්‍රිත සඳහා සමීකරණ ලියන්න. (ලකුණු 04යි)

(ඉ) සපයා ඇති තොරතුරු ආශ්‍රයෙන්, කුටුම්බයේ පරිභෝජන සහ ඉතුරුම් ශ්‍රිත ප්‍රස්තාර කඩදාසියක් භාවිත කරමින් අඳින්න. (ලකුණු 05යි)

ආ උප කොටස

(මෙම කොටසෙන් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් තෝරා ගන්න.)

6. (i) ආසන්න මුදල් සහ මුදල් ආදේශක අතර වෙනස දක්වන්න. (ලකුණු 04යි)
   (ii) වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ලැබෙන ඉහළ උද්ධමනයට බලපා ඇති හේතු හතරක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 04යි)
   (iii) පොලී අනුපාතිකය සහ මුදලට ඇති ඉල්ලුම අතර සම්බන්ධය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05යි)
   (iv) මුදල් සැපයුම පාලනය කිරීම සඳහා මහ බැංකුව සතු විවිධ ශිල්පීය ක්‍රම සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 07යි)

.

7. (i) පහත සඳහන් භාණ්ඩ පොදු භාණ්ඩ, සුබ සාධන භාණ්ඩ සහ අවගුණ භාණ්ඩ යන කවර ගණයකට අයත් වේ දැයි වර්ග කොට දක්වන්න.
   (අ) ගුවන්විදුලි සම්ප්‍රේෂණ (ආ) එන්නත් කිරීම
   (ඉ) සිගරට් (ඊ) කෞතුකාගාර (ලකුණු 04යි)
   (ii) ඍජු සහ වක්‍ර බදුවල සාපේක්ෂ වාසි සහ අවාසි සසඳන්න. (ලකුණු 04යි)
   (iii) (අ) බදු ආපාතය යන්නෙන් කවරක් අදහස් වේද? (ලකුණු 02යි)
   (ආ) නෛතික බදු ආපාතය සහ ආර්ථික බදු ආපාතය අතර වෙනස දක්වන්න. (ලකුණු 04යි)
   (iv) පරිභෝජනයේ ඍණ බාහිරතාවක් සම්පත් බෙදා වෙන්කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාව කෙරෙහි බලපානු ලබන්නේ කෙසේද? රූපසටහනක් යොදා ගනිමින් ඔබේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06යි)

8. (i) රටක සාපේක්ෂ වාසි නිර්ණය කෙරෙන සාධක තුනක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 03යි)
   (ii) ගෙවුම් ශේෂ ප්‍රකාශනයක ඇතුළත් ප්‍රධාන ගිණුම් සහ අයිතම කවරේ ද? (ලකුණු 04යි)
   (iii) කලාපීය වෙළෙඳ ගිවිසුමක් සහ ද්විපාර්ශ්වීය වෙළෙඳ ගිවිසුමක් අතර වෙනස ශ්‍රී ලංකාව ඇසුරින් උදාහරණ දෙමින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06යි)
   (iv) "2000 වර්ෂයේ දී දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් 30%ක්ව පැවති අපනයන අනුපාතය 2020 වන විට 14.8% දක්වා අඩකින් ම පහළ වැටිණි." මෑත දශකවල දී ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන ක්ෂේත්‍රයේ දුබල සාධන මට්ටමට බලපා ඇති හේතු පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 07යි)

9. (i) ආර්ථික සංවර්ධනය සහ මානව සංවර්ධනය අතර වෙනස දක්වන්න. (ලකුණු 04යි)
   (ii) දරිද්‍රතා රේඛාව සහ ජනගහන දරිද්‍රතා දර්ශකය අතර වෙනස කුමක්ද? (ලකුණු 04යි)
   (iii) වැඩ කළ හැකි වයසේ ජනගහනයෙන් සැලකිය යුතු කොටසක් ආර්ථික වශයෙන් සක්‍රිය නොවිය හැක්කේ කවර හේතු නිසා දැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04යි)
   (iv) (අ) සමාජ ආරක්ෂණ ජාලයක් යන්නෙන් කුමක් අදහස් වේද? (ලකුණු 02යි)
   (ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ වත්මන් ක්‍රියාත්මක කෙරෙන සමාජ ආරක්ෂණ ජාල වැඩසටහන්වල දක්නට ඇති අඩුපාඩු කවරේ දැයි පරීක්ෂා කරන්න. (ලකුණු 06යි)

Econvideoclz.lk

10. (i) රාජ්‍ය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද ? (ලකුණු 04යි)

(ii) ශ්‍රී ලංකාවේ වත්මන් ආර්ථික අර්බුදය ජය ගැනීම සඳහා ක්‍රියාවට නැංවීමට අත්‍යවශ්‍ය ප්‍රතිපත්තිමය වෙනස්කම් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 05යි)

(iii) ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන ඉපැයීම් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ මූලෝපායක් වශයෙන් ගෝලීය නිෂ්පාදන හවුල්කාර ජාලයන්හි (Global Production Sharing Networks) වැදගත්කම විස්තර කරන්න. (ලකුණු 05යි)

(iv) නිදහසින් පසු කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකාව වේගවත් ආර්ථික වෘද්ධියක් අත්කර ගැනීම වළක්වාලීමට බලපෑ සාධක විග්‍රහ කරන්න. (ලකුණු 06යි)

Econvideoclz.lk